

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10 - Αθήνα
TELEFAX : 210 5203872
Πληροφορίες : Αλεξάνδρα ΣΤΕΦΑΝΟΥ
Τηλέφωνο : 2131516056,
2131516118
E-MAIL : ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα 25 - 5 -2020
Αριθ. Πρωτ.: 67**

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θέμα: Η με Α.Π. 3489/22-1-2020 ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο, όσον αφορά την υπαγωγή στην κοινωνική ασφάλιση των αλλοδαπών πολιτών, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 153 ν. 3655/2008 (Α'58) για τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) «ουδείς δύναται να απασχοληθεί ως μισθωτός ή ως αυτοαπασχολούμενος, να ασφαλισθεί ή να καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές, να εκδώσει ή να ανανεώσει βιβλιάριο ασθενείας, να δικαιωθεί και να εισπράξει συντάξεις και γενικότερα πάσης φύσεως παροχές, επιδόματα και βοηθήματα, εάν δεν διαθέτει ΑΜΚΑ, ο οποίος αναγράφεται υποχρεωτικά επί όλων των ως άνω αντίστοιχων παραστατικών».
2. Με την υπ' αριθμ. οικ.7791/245/Φ80321/01-04-2009 Κοινή Υπουργική Απόφαση καθορίστηκαν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδοση Α.Μ.Κ.Α. σε ξένους υπηκόους. Στα απαιτούμενα δικαιολογητικά δεν περιλαμβάνεται η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, η οποία σε κάθε περίπτωση γίνεται κατά δήλωση του αιτούντος, και δεν αποτελεί επίσημο έγγραφο της χώρας προέλευσης του αιτούντος.

Σε κάθε περίπτωση, από την ερμηνεία του κανονιστικού πλαισίου περί Α.Μ.Κ.Α και της φύσης του ως αριθμού εργασιακής και ασφαλιστικής ταυτοποίησης φυσικών προσώπων, για να θεωρηθεί κανείς δικαιούχος απόκτησης Α.Μ.Κ.Α απαιτείται να

έχει δικαίωμα εργασίας στη χώρα, και άρα να είναι νόμιμη η διαμονή του εντός αυτής.

3. Από τον e-Ε.Φ.Κ.Α, χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα στους υπηκόους τρίτων χωρών, μόνο εφόσον:

- i. έχουν δικαίωμα στην εργασία, και άρα υποχρέωση υπαγωγής στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας (συνεπάγεται νόμιμο τίτλο διαμονής που παρέχει το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας)
- ii. έχουν αποκτήσει Α.Μ.Κ.Α, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 153 παρ. 1 και 2 του ν. 3655/2008 (Α΄58)
- iii. κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 4611/2019 (Α΄73) και από 01-01-2020 και εφεξής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 παρ. 8 του ν. 4670/2020 (Α΄43):
 - α) οι μισθωτοί ασφαλισμένοι έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον πενήντα (50) ημέρες εργασίας
 - β) οι μη μισθωτοί ασφαλισμένοι έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον δύο (2) μήνες ασφάλισης και έχουν καταβάλλει τις απαιτούμενες ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις και σε περίπτωση ύπαρξης οφειλής, έχει εξοφληθεί ή ρυθμιστεί η καταβολή της σε δόσεις και τηρείται η εξόφληση των δόσεων.

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν.4368/2016 (Α΄16) και της αριθμ. Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132/04.04.2016 Κ.Υ.Α (Β΄908) δόθηκε το δικαίωμα της δωρεάν πρόσβασης στις Δημόσιες Δομές Υγείας της χώρας για νοσηλευτική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε ανασφάλιστους και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Δικαιούχοι της ελεύθερης πρόσβασης στις Δημόσιες Δομές Υγείας της χώρας για νοσηλευτική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη είναι και οι νόμιμα διαμένοντες αλλοδαποί, καθώς και οι αιτούντες διεθνή προστασία και τα μέλη των οικογενειών τους. Ωστόσο, αναγκαία προϋπόθεση για την ελεύθερη πρόσβαση στις Δημόσιες Δομές Υγείας της χώρας για νοσηλευτική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη συνέχιζε η κατοχή Α.Μ.Κ.Α.

5. Παράλληλα, για τους δικαιούχους της περίπτωσης γ΄ του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α΄ 21) - μεταξύ των οποίων και οι αιτούντες διεθνή προστασία - που δεν δύνανται να εκδώσουν ή να προσκομίσουν τα απαραίτητα κατά το νόμο δικαιολογητικά για την απόδοση Α.Μ.Κ.Α., είχε προβλεφθεί, με το άρθρο 3 παρ. 1 της αριθμ. Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132/2016 Κ.Υ.Α (Β΄908), η έκδοση Κάρτας Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Κ.Υ.Π.Α.), η οποία ουδέποτε υλοποιήθηκε, παρά την ύπαρξη της σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης.

6. Το 2018, με την εγκύκλιο οδηγία υπ΄ αριθμ. 31547/9662/13-02-2018 των Υπουργών Υγείας, Μεταναστευτικής Πολιτικής και του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δόθηκαν οδηγίες για την απόδοση Α.Μ.Κ.Α. σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και αιτούντες άσυλο, εκτός του νομοθετικού πλαισίου που είχε διαμορφώσει ο εν ισχύ ν.3655/2008 και η υπ΄ αριθμ. οικ.7791/245/Φ80321/2009 Κ.Υ.Α. (Β΄596).

7. Από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, διαπιστώθηκε, ότι με τα αριθμ. 31547/9662/13-02-2018 και Φ80320/οικ.28107/1857/20-06-2019 έγγραφα των Υπουργών Υγείας, Μεταναστευτικής Πολιτικής και του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καταστρατηγείτο και η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 περί υγειονομικής κάλυψης ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και ως εκ τούτου, με το αριθμ. Φ80320/οικ.31355/Δ18.2084/11-07-2019 έγγραφο του νέου Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ανακλήθηκε αμέσως το δεύτερο ως άνω έγγραφο που αφορούσε την απόδοση Α.Μ.Κ.Α σε ξένους υπηκόους, πριν ακόμη εφαρμοστεί.
8. Μετά από συντονισμένες ενέργειες των υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εκδόθηκε η αριθμ. 80320/42862/Δ18.2718/01-10-2019 εγκύκλιος, με την οποία κωδικοποιούνται για πρώτη φορά τόσο οι δικαιούχοι Α.Μ.Κ.Α., όσο και οι διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που είναι απαραίτητα για κάθε κατηγορία δικαιούχων. Παράλληλα, συνεχίζεται απρόσκοπτα η διαδικασία απόδοσης Α.Μ.Κ.Α στους υπόχρεους απόκτησής του πολίτες υπηκόους τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις νόμιμης εισόδου και διαμονής του ν. 4251/2014 (Α΄80) «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης», όπως ισχύει, καθώς και τις προϋποθέσεις υπαγωγής στις ρυθμίσεις του άρθρου 33 του ν.4368/2016 (Α΄21) για τη υγειονομική κάλυψη ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.
9. Όσον αφορά στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας για την παροχή ιατροφαρμακευτικής και νοσηλευτικής περίθαλψης, με τις διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 4636/2019 (Α΄169) και της αριθμ 717/228.1.2019 (ΦΕΚ 199/Β΄/2020) Κ.Υ.Α., θεσμοθετήθηκε η απόδοση στους αιτούντες διεθνή προστασία από την Υπηρεσία Ασύλου, ειδικού και ξεχωριστού αριθμού για την υγειονομική και εργασιακή τους ταυτοποίηση, ο οποίος ισχύει από την κατάθεση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης. Εάν κανείς καταστεί δικαιούχος ασύλου, τότε προβλέπεται η μετατροπή του ΠΑΑΥΠΑ σε ΑΜΚΑ και ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας αποκτά ασφαλιστική ικανότητα με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις όπως και οι λοιποί δικαιούχοι ΑΜΚΑ, ήτοι με την πραγματοποίηση των ημερών ασφάλισης που αναφέρονται ανωτέρω. Μόνο και μόνο τότε αποκτά πλήρη πρόσβαση στο ασφαλιστικό σύστημα και στο σύστημα υγείας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ